Поштарина плаћена у готовом

НОВИ САД
среда,
21 септембра 1938
Година IV — Бр. 211 (995)

Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

ДАН
независни информативни
дневник

Уредништво и администрација:
Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

РАТ ЋЕ СЕ ИЗБЕЋИ?

ЧЕХОСЛОВАЧКА ВЛАДА ПРИМИЛА У НАЧЕЛУ ФРАНЦУСКО-БРИТАНСКИ ПЛАН

Лондон, 20 септембра. (А. А.) — „Рајтер" јавља да се у овлашћеним круговима у Прагу сазнаје да је после седнице, која је ноћас одржана, чехословачка влада одлучила да прими у начелу француско-британске предлоге да не би дошло до рата. Влада ће тражити да ови предлози буду јасније одређени пре него што би дала потпун одговор.

Данас пре подне отпочела је у Прагу нова седница чехословачке владе под претседништвом г. др. Бенеша.

Праг, 20 септембра. (А. А.) — Авас јавља: „Прагер Пресе" сазнаје из добро обавештених кругова да влада намерава да прими француско-британски план, али не као дефинитивни план, него само као базу за накнадне преговоре између влада Чехословачке, Француске и Енглеске.

Ампутација судетских крајева сада постаје неизбежна

Париз, 20 септембра. (А. А.) — Авас јавља:

Приликом синоћњег састанка са америчким амбасадором, г. Боне га је обавестио о лондонским разговорима. Г. Боне је, такође, нашао за згодно да јутрос, одмах после седнице владе, обавести и чехословачког посланика. Међутим, Прагу је званично достављен француско-британски предлог г. др. Бенешу пре посланика Француске и Велике Британије.

ЈОШ УВЕК ПОСТОЈИ ТАЈНА О ЛОНДОНСКИМ РАЗГОВОРИМА

Дипломатски кругови наглашавали су синоћ да још увек постоји тајна, која је, уосталом, потребна о лондонским одлукама. Да би се о њима могао дати суд, треба познавати тачно њихову садржину. Када би било могуће да се објави протокол лондонских споразума, могао би се одмах оценити синоћњи напор, који је г. Даладје, потпомогнут од г. Бонéа, уложио у лондонским дискусијама, пре него што је дошло до потпуног споразума са г. Чемберленом и члановима британске владе. Зна се да је Велика Британија до последњег тренутка стално инсистирало на томе да она неће примати никакве обавезе са обе стране Рајне. Због тога систематског и традиционалног става француски преговарачи испрва су наишли на велике тешкоће. Њима је требало много упорности да би после трочасовног већања Енглеска, најзад, пристала да гарантује евентуалне нове границе Чехословачке. Та гарантија претставља битни елеменат предлога поднесених британској влади. Но, он је од толиког значаја да ће повући за собом пристанак г. др. Бенеша и г. др. Хоце. Цео овај део споразума који се односи на судбину немачких мањина у Чехословачкој, тојест за њихово присаједињење Рајху, дошао је од стране Енглеске.

ПОСЛЕ ПУТА Г. ЧЕМБЕРЛЕНА

У Лондону су се на то одлучили после свестраног размишљања о подацима које је г. Чемберлен донео од г. Хитлера и после обавештења из Прага, с тим да идеја у вези са ампутацијом сада постаје неизбежна, јер су то тражили и добили француски министри. Према томе, споразум је остварен спајањем француског и британског гледишта. Са француске стране, имајући у виду веома опасне претње, које су неприкривено долазиле од стране Рајха изискивало се да се постигне потпуна истоветност како гледишта тако и акције. Компромис до кога су дошли француски и британски министри претставља најбољи ангажман који је могао да се оствари у садашњим приликама када се узму у обзир све чињенице политичке и војничке природе. Сада остаје да се сазна како ће се француско-енглески предлог примити у Берлину и Прагу. Ипак, има се у виду да ће чехословачка влада, иако се налази пред необично тешким чињеницама, добити битне гарантије за нову државу у којој ће она имати да се стара.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА ЈЕ ГОТОВА ДА ГАРАНТУЈЕ НОВЕ ЧЕХОСЛОВАЧКЕ ГРАНИЦЕ

Узевши све у обзир ,може се рећи да је учињено све што се могло у свим приликама учинити за очување чехословачког интереса. Да би се јасно оценио значај лондонских споразума, довољно је да се скрене пажња да су се гг. Даладје и Боне, приликом њиховог ранијег пута месеца априла, у Лондону нашли пред одлуком британских министара да се потпуно ограђују било од каквих обезбеђења у Средњој Европи. Данас Велика Британија изјављује да је готова да гарантује нове чехословачке границе. То показује да је Велика Британија у веома кратком времену показала знатну еволуцију у својој политичкој и дипломатској акцији.

„Вратићемо се ускоро на родну груду као војници", каже судетски посланик г. Себековски

Дрезден, 20 септембра. (А.А.) — ДНБ јавља:

На збору који су јуче одржали судетско-немачке избеглице из Чехословачке говорио је бивши народни посланик г. Себековски, који се у своме говору обраћа највише Немцима у Чехословачкој. Г. Себековски је рекао:

„Вратићемо се ускоро на родну груду као војници. Ми ћемо победити, јер то хоће г. Хитлер. Другови и земљаци, приближује се час ослобођења. Ропству се ближи крај. Налазимо се у последњој е апи борбе".

У даљем свом говору г. Себековски је говорио о историји покрета национал-социјалистичког у Чехословачкој. Затим је дуго говорио о „грубости" и „масакру" Чехословака. Најзад, говорник је изјавио да сада улазе у арену са оружјем у руци добровољачки одреди за нашу отаџбину. „Наш Фирер је Хитлер" — рекао је на крају г. Себековски.

„Стоструко ћемо се осветити Чехословацима"

Дрезден, 20 септембра. (А.А.) — Авас јавља:

Говорећи приликом манифестација судетско-немачких избеглица у Дрездену, народни посланик г. Санднер превазишао је посланика г. Себековског, који је говорио пре њега. Г. Санднер је изјавио:

„Уништена нам је организација, али ми је више не требамо. Сада имамо другу. Ми јесмо за мир, али да се плати стоструко Чехословацима за оно што су нам учинили. Стоструко ћемо се осветити за све оно што нам је учињено".

Говорник је завршио са тврђењем да се иза судетских Немаца налазе моћни Немци.

На манифестацијама су певане немачка и судетска химна.

БРОЈ СУДЕТСКО-НЕМАЧКИХ ИЗБЕГЛИЦА ПОПЕО СЕ НА 102.000

Дрезден, 20 септембра. (А. А.) — ДНБ јавља:

У понедељак увече број судетско-немачких избеглица износио је 102.000. Непрестано стижу нове избеглице.

—o—

Нови одреди резервиста британске регуларне војске

Лондон, 20 септембра. (А.А.) — Авас јавља:

Министарство рата објављује да је формиран нови одред резервиста британске регуларне војске, који је одређен да у случају рата попуни важан кадар нижих официра. У нови одред улазе подофицири који су напустили војску пре мање од четири године, као и они који се сматрају стручњацима и подофицири, који су напустили војску пре четири године, и они који се сматрају стручњацима, али који су нарочито пробрани. Хиљаду унапређења за ову нову класу резервиста спремљена су за 1 октобар.

Нови банови

Београд, 20 септембра. (А. А.) — У име Његовог Величанства Краља, Указом Краљевских Намесника, на предлог Претседника Министарског савета и министра иностраних послова, постављени су:

за бана Приморске бановине г. др. Мирко Буић, министар на расположењу;

за бана Моравске бановине г. Јанићије Красојевић, помоћник бана Моравске бановине.

Совјетска Русија ће помоћи Чехословачку само у случају ако Француска то учини

Њујорк, 20 септембра. (А .А.). — ДНБ јавља:

„Њујорк Тајмс“ пише, на основу обавештења добијених у совјетској амбасади у Берлину, да Совјетска Русија сматра одредбе уговора са Чехословачком обавезним само у случају ако Француска буде испунила своје сличне обавезе према Чехословачкој.

Поука из чехословачког случаја

Прошла недеља није мало узбуђивала нашу јавност. Југославија је за Чехословачку имала пријатељске, савезничке и братске осећаје и нико у свету није могао више да зажали оно што се догађа са Чешком него ми. Али, с друге стране, југословенско јавно мњење увиђа да жаљење није довољно и да Југославија није у стању да Чехословачкој помогне!

Чеохсловаци су дошли у безизлазан политички положај ослањајући се на „западне демократије“, — један појам који се врло често и код нас употребљава и злоупотребљава и који је понављан и у неким саопштењима Удружене опозиције. Западне демократије, међутим, нису могле или нису хтеле да помогну Чехословачку, јер би то значило њихов рат са Немачком, а нико од њих неће рат са Немачком!

Како је дошло до те фаталне историске заблуде да су г. Бенеш и Чеси веровали да је њихова национална ствар апсолутно везана за ствар западних демократија? — то је велика тајна. Зашто се Чехословачка није споразумела са Немачком пре две до три године? — и то је једна врло велика тајна. Оно, међутим, што је јавно и јасно, као дан, то је чињеница да су Чехословачку заиста подржавали неки демократски кабинети и неке западне штампе, док им је изгледало да се преко Чеха могу играти са Немачком и Немцима. А исто је тако данас јавно и несакривено држање Француске, која се политички скоро дезинтересовала за чехословачку ствар, иако је до скора давала веровати да ће због Чехословачке и у рат, отварајући код Чеха и Словака погрешно уверење о томе да она гарантује „статус кво“, и сваку неповредимост чехословачке државне територије!

Чехословачки случај зато показује да се нико не сме данас олако ослањати на изјаве које великодушно дају претставници ове или оне штампе, бијући се у прса кроз своје новинске ступце ,тврдећи да је ова или она ствар демократска ствар. Народи морају да воде много реалнију политику, те да им се не деси оно што се десило Абисинији и што се данас дешава Чехословачкој. Та оба примера показују да велике силе често своме тренутном интересу могу жртвовати и трајне интересе малих народа и мањих држава! Те мање државе треба дакле да се што више држе по страни од великих сукоба и од великих заплета! Оне треба да буду неутралне према расправама између великих сила! Њихова је света дужност да траже у себи оправдање свога опстанка и да ту оправданост јачају компромисима и паметном политиком, не дајући никоме ни повода да сумња у њихову добру вољу да ће са свима суседима живети у миру и у пријатељству!... Зато мање државе данас не смеју улазити ни у какве идеолошке сукобе међу великима, нити смеју уопште узимати на себе вођство и иницијативу у стварима које су изнад њихове моћи и изван њихове историске мисије у свету!

Чешки случај је једна велика опомена за све мале народе и за све мање државе у Европи. Али чешки случај показује још нешто више, и то ово: колико се из извесних земаља на западу олако дају обећања, која се после не извршују, што води додуше до умањења престижа и моралне симпатичности онога који је Чехословачку насукао на поступке који су је довели до једног безизлазног положаја, али што води врло често и до неминовне пропасти онога који се неодмерено ослонио, на та олако дата обећања из иностранства!

Једном речи, данас у Европи треба разликовати комплименте од сигурног јемства и одвајати, колико је то могуће више, дате реалности, размере и односе од тзв. „комбинација“ и непотребног залетања у романтичарске немогућности, ако се не жели компромитовати оно што смо горе назвали оправдањем државног опстанка!

Овим бисмо у исто време хтели рећи да су догађаји, који последња два месеца држе Европу у општој напетости још једном дали за право оној политици коју за последње три године води Југославија, руковођена добрим политичким резоном и ванредним дипломатским инстинктом њене данашње владе, чија је заслуга у томе што се није заводила сиренским гласовима, него је радила слушајући само глас народнога интереса и глас своје савести!

Др. М.

750.000 ЧЛАНОВА ЧЕХОСЛОВАЧКИХ СИНДИКАТА БОДРЕ Г. Др. ХОЦУ ДА ПРОДУЖИ БОРБУ

Праг, 20 септембра. (А. А.) — Четека јавља:

Управа главног савета чехословачких синдиката упутила је, у име 750.000 својих чланова, телеграм претседнику владе г. др. Хоци, у коме му изражава поверење и тражи да претседник владе са целом владом настави борбу за одбрану суверенитета државе. Претседник владе г. др. Хоца са својом владом, вели се у телеграму, има да рачуна да ће га у свему помоћи чехословачки синдикати.

У ИСТОЧНОЈ ПРУСКОЈ ОТПОЧЕЛИ ВЕЛИКИ МАНЕВРИ

Кенигсберг, 20 септембра. (А. А.) — ДНБ јавља:

Ноћас су у Источној Пруској отпочеле јесење вежбе прве армије, којима присуствује врховни командант војске генерал фон Браухич. Сем њега, вежбама присуствује велики број страних официра.

У МОСКВИ СЕ ВЕРУЈЕ ДА ЧЕХОСЛОВАЧКА НЕЋЕ ПРИМИТИ ПРЕДЛОЖЕНЕ УСЛОВЕ

Москва, 20 септембра. (А.А.) — Рајтер јавља:

У отсуству званичних извештаја, совјетски меродавни кругови уопште не коментаришу резултате енглеско-француских разговора у Лондону.

У политичким круговима се верује да предложене услове неће моћи да прими Чехословачка, те постоји бојазан од рата. Нико не верује у важност нових гарантија које се обећавају Чехословачкој.

Доњи Дом биће сазват за 27 о.м.

Лондон, 20 септембра. (А.А.) — Авас јавља:

Према обавештењима из овдашњих политичких кругова, сазив парламента предвиђен је у начелу за уторак, 27 септембра. Том приликом ће г. Чемберлен и лорд Халифакс поднети извештај о резултатима другог пута британског премијера у Немачку, као и о ранијим преговорима.

Уосталом, веома је могуће да влада одржи нову седницу, како би проучила чињенице у светлости коминикеа чехословачке владе који ће бити објављен пре одласка британског премијера из Готесберга.

Демантују се вести о путу г. Даладјеа и г. Бонеа у Праг

Париз, 20 септембра. (А.А.) — Авас јавља:

Вест једног поподневног листа, према којој би г. г. Даладје и Боне ускоро требали да посете Праг у циљу конферисања са г. др. Бенешом и г. др. Хоцом, лишена је сваког основа.

У Чехословачкој је уведена превентивна цензура листова

Праг, 20 септембра. (АА.) — Авас јавља:

У низу мера, које је предузела чехословачка влада јавља се да је од синоћ почела превентивна цензура да се примењује за све листове који излазе у Чехословачкој. Сви листови ће се цензурисати два сата раније пре штампања.

ПОЉСКЕ МЕРЕ НА ЧЕХОСЛОВАЧКОЈ ГРАНИЦИ

Варшава, 20 септембра. (А.А.) — ПАТ јавља:

Јуче је издат званични комунике који гласи:

„Због замашних војних мера које је предузела Чехословачка у пограничним областима и због великог броја оружаних дезертера који прелазе из Чехословачке на пољску територију појачане су страже на пољско чехословачкој граници нарочитим пограничним одредима.

Г. Осуски је напустио Ке д'Орсеј са сузама у очима

Лондон, 20 септембра. (А.А.) — ДНБ јавља:

Сви синоћњи листови објавили су на првом месту и крупним словима једнодушност француске владе у погледу британског плана. Лондонски вечерњи листови доносили су вест из Париза да је чехословачки посланик у Паризу г. Осуски, после своје јучерашње посете министарству иностраних послова, напустио Ке д' Орсеј са сузама у очима.

Италијанска штампа о доласку г. Мусолиниа у Планини

Рим, 20 септембра. (А. А.). — Агенција Стефани јавља:

Пишући о дочеку италијанског министра-претседника на италијанско-југословенској граници, каже „Ђорнале д' Италија“ да на поздрав упућен од стране претседника југословенске владе г. др. Стојадиновића, преко Бана Дравске бановине г. др. Натлачена, Дучеу и Италији, италијански народ одговара топлим поздравом г. др. Стојановићу и целом југословенском народу.

Кратка посета коју је г. Мусолини јуче учинио југословенској територији оставиће дубоко обележје, јер документује поверење и вољу за одржањем мира, сарадњу између Италије и Југославије и жељу г. Мусолинија да овом новом систему безбедности да и своју сталну непромењену личну љубав. Италија и Југославија позване су да заједнички сарађују на развоју њихових узајамних народних интереса и да чувају ред.

ГРОФ ЧАНО ПРИМИО ПРЕТСТАВНИКЕ „ЈУГОРАСА“

Рим, 20 септембра. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

Министар иностраних послова гроф Ђано примио је одмах по свом повратку у Рим у „Палацо Киђи“ 100 југословенских чланова Југораса који су, као гости италијанског министра културе и конфедерације индустриских радника, дошли да упознају своје италијанске колеге у Италију.

У пратњи југословенских радника налазили су се и посланик у Риму г. Бошко Христић, претседник Југословенског радничког савеза г. Пешић, који је првом сараднику Дучеа изразио топлу захвалност што је и поред тога што се тек вратио из Постуније, примио делегацију Југораса.

„Treuga dei“

Г. др. Милан Петровић пише у последњем броју „Културно-привредног преегледа“ Дунавске бановине о значају и смислу прославе 20-огодишњице ослобођења и уједињења Војводине, те каже:

Приближавају се значајни дани када су пре двадесет година ударени темељи нашој садашњој држави, а с тим данима приближава се и двадесетогодишњица оног дана, када су се и ови крајеви наши, Банат, Бачка и Барања, одлуком наше Велике народне скупштине, одржане 25 новембра 1918, ујединили с осталим крајевима нашим, те тако ушли у састав велике и лепе државе наше.

Већ се данас чине припреме да се тај најзначајнији дан у историји ових крајева прослави достојно, онако како то одговара великом значају његовом. Међутим озбиљност данашњих дана ставља нам у дужност да се при прослави тог дана не смемо задовољити само евокацијом успомена на оне светле дане из некаквог сентименталног или романтичног пијетета према оним догађајима који су се одигравали пре двадесет година. С таквом бисмо се прославом могли задовољити само у том случају да су данашњи дани мирни, тихи, спокојни, који би нам дозвољавали да се с осећајем потпуног спокојства можемо одавати прослављању успомена на лепу прошлост своју.

Али има ли међу нама тога оптимиста, а да о песимистима ни не говоримо, који не би осећао сву нервозу која је данас завладала Европом пореметивши сву равнотежу мирног и спокојног развића, које су после тешког светског рата тако жељно очекивали сви европски народи?

Сви ми морамо осећати, да ова нервоза која потреса јавни живот у Европи, намеће и нама овде у овим крајевима извесне дужности и према народу, и према држави, а у првом реду према нама самима. И прослава двадесетогодишњице нашег уједињења мора дакле носити обележје озбиљности дана у којима живимо, ако нећемо да пружимо свету доказе како затворених очију гледамо ситуацију која нас окружава, а коју и највећи оптимизам мора окарактерисати као озбиљну.

У озбиљним данима овим ми дакле морамо знати, шта хоћемо прославом двадесетогодишњице да постигнемо. Прослава мора имати своју садржину, свој смисао ,своју тенденцију, коју јој намеће садашњица у којој живимо. Пре двадесет година ми смо на својој скупштини једнодушно пред лицем целог света дали израза своме чврстом и непоколебивом уверењу да су ови крајеви наши, чији је национални карактер одржан вековима напорима предака: смисао наше двадесетогодишњице прославе у данашње озбиљне дане може бити само то, да после двадесет година опет заједнички нагласимо своју непоколебиву вољу, да сада у много повољнијим приликама очувамо национални карактер њихов, не дозвољавајући при томе да се ичим ремети онај хармонични живот којим су живели најразличитији народи и вероисповести у овим крајевима мирно и у непомућеној слози једни покрај других.

Шта треба дакле да буде оно што желимо постићи прославом двадесетогодишњице уједињења? Свакако да створимо све потребне психичке предуслове за једну заједничку сарадњу на једном заједничком програму на свима пољима јавног рада, на којима можемо, треба, морамо сарађивати заједнички, ако хоћемо да докажемо да нас и данас одушевљавају они идеали који су нашим старима давали енергије да у много тежим приликама очувају национални карактер ових крајева наших.

Шта треба да буду ти психички предуслови за заједничку сарадњу? Нигде на овом свету нема, а није никада ни било да сви људи о свему мисле исто. То би значило ни о чему не мислити ништа. Добро је и природно што и ми о разним појавама нашег јавног живота имамо разна схватања, разне погледе, разне програме. Психички предуслов за заједничку сарадњу у томе је, да један у другом поштујемо уверење, ако оно потиче из чистих и несебичних побуда, јер онај човек који поштује своје уверење, не може друкчије, а да не поштује и противника свога, који из исто тако чистих и несебичних побуда има супротно мишљење.

Код нас је међутим честа појава, која карактерише само примитивце, да мрзимо људе који немају исто мишљење као и ми. Можда је то израз и наше јужњачког темперамента. И та наша мржња због различитих начела, становишта, погледа на извесне ствари и питања јавног живота иде тако далеко да постајемо неспособни сарађивати и у оним задацима који су нам свима заједнички. Ми често постајемо због своје нетрпељивости према људима других начела неспособни да сарађујемо са њима и у оним питањима која се тичу најкрупнијих интереса, и нашег народа а наше државе, а што је најчешће, и нашег завичаја, наше Војводине и нашег живља у њој.

Одмах ћу рећи да имам високо мишљење о нашем родољубљу: да кад дође ма каква била опасност, ми ћемо сви бити једнодушни у одбрани својих националних и државних интереса. Али има опасности које нам се неопажено прикрадају, које могу за нас значити сталну претњу нашој националној безбедности и напретку, ми се дакле морамо психички оспособити и за такву сталну, непрестану, свакидашњу заједничку сарадњу у интересу снажења свога народа чак и у томе случају, ако и не испoведамо иста политичка и страначка начела.

Нас овде у овим крајевима нема премного. Привредна снага нашег народа можда је још и мања, него ли што би то одговарало бројном сразмеру нашег живља. Општа нервоза која је обухватила нашу садашњицу можда нам намеће дужност да се и ми озбиљније забавимо својим положајем, те да истрајним радом гледамо да надокнадимо оно што смо пропустили да урадимо на јачању свога положаја у овим крајевима.

Ми смо међутим подељени на странке па ни ту нисмо често компактни: и странке нам се деле на веће или мање фракције које се понекад међу собом гложе и мрзе још већма него ли привреници противничких странака. С таквим психичким расположењима ми смо слаби ма за какву акцију којој би била сврха јачање и снажење народа, а та је међутим акција потребна, она је штавише хитна, с обзиром на тешка времена у којима живимо. Народ који хоће да обезбеди своју будућност, мора бити у сваком моменту спреман да стави своју енергију насупрот свима евентуалностима које га могу очекивати у скорој или даљој будућности. Само таква спремност може му пружити осећај сигурности.

Постоје ли дакле у нама таква расположења да ради обезбеђења наших народних интереса сарађујемо заједнички на оним позицијама где су нам народни интереси угрожени или бар где нам могу бити угрожени? И то да сарађујемо не онда кад нам је директна опасност на прагу, него да сарађујемо и онда кад је реч можда само о неким евентуалностима које не морају, али које могу наступити? Да сарађујемо заједнички годинама све донде, док заједничком сарадњом не остваримо жељене резултате?

То треба да буде наша „Треуга деи“, примирје наше о двадесетогодишњици нашег уједињења; то треба да да прави смисао нашој прослави! Све наше странке овде у овим крајевима, сви људи који нису ни у каквим странкама, сви ми који се називамо било Србима, Хрватима, Буњевцима или Југословенима, сви ми без обзира на то како се крстимо, морамо данас тражити оно, што називамо заједничким интересима, те заједничким трудом гледати да их обезбедимо против свих прилика које нас могу очекивати у ближој или даљој будућности.

На политичком терену можемо бити противници. Можемо се и огорчено борити за победу својих уверења и својих начела. Али будимо спремни да на другим пољима с истим одушевљењем радимо на остварењу оних циљева који су нам свима заједнички. За сваког човека мора бити јасно да једно друго не искључује. Напротив свака она странка која буде радила, која буде сарађивала на остварењу наших заједничких идеала, може с разлогом рачунати, да ће таквим радом само ојачати и своје страначке позиције и у народу и у политичком животу наше државе. Од таквог рада свака странка може имати само користи.

Прослава двадесетогодишњице има дакле ту сврху да у нама свима створи предуслове, диспозиције за тај заједнички рад на јачању, на снажењу нашег народног живља. Наш стари патриотизам, онај несебични, идеалистички, мора опет доживети своју ренесансу, зато што то тражи од нас судбина нашег народа. То је неминовни постулат стварног живота, постулат положаја нашег, постулат о који се не би смео оглушити ни један народ који трезвено мисли о својој будућности.

Хоћемо ли моћи постићи то прославом двадесетогодишњице уједињења? Верујем да хоћемо.

Др. Милан Петровић

На послу

можете се лако прехладити а често настаје од „безазленог“ назеба озбиљна и дуготрајна болест. Узмите зато код првих знакова болести светски познате

АСПИРИН

ТАБЛЕТЕ СА БАЈЕР-ОВИМ КРСТОМ

Оглас рег. под Бр. 437 од 10. I. 1934.

Пут Бана г. Рајића у Београд

Бан г. Светислав Рајић отпутовао је јутрос службеним послом у Београд. Г. Рајић, како смо информисани, вратиће се у току данашњег дана.

—•—

Зборови г. др. Југе

Вршац, 20 септембра. — Г. др. Велимир Југа, претседник Вршачке општине, одржао је зборове ЈРЗ у Месићу, Јабланци и Сочици. На зборовима је говорио о унутрашњој и спољној политичкој ситуацији и програму ЈРЗ. У Јабланци је био дочекан и испраћен коњицом и музиком.

—o—

ПОСТАВЉЕЊА ПРОФЕСОРА

Г. Министар просвете својом одлуком поставио је са положеним професорским испитом за професоре гим назије у осму положајну групу: Олгу Миртиновић, из Руме; Катицу Месаровић, из Новог Сада; Богдана Чиплића, из Новог Сада; Веру Живановић, из Новог Сада; Јелену Данчетовић, из Петровграда; Теохара Карацића, из Сремске Митровице, Милицу Бељански, из Суботице; Зденку Чмелик, из Бачког Петровца; Кањушу Малетин, из Петровграда; Јелицу Радовић, из Руме; Милутина Јорговића, из Новог Сада.

—o—

Дунав опада код Бездана

Бездан, 20 септембра. — Последњих дана почео је Дунав код Бездана нагло да расте, тако да је постојала озбиљна опасност од поплаве. Пре два дана Дунав је почео нагло на опада. Јуче је водостај био за 40 сантиметара мањи, него пре три дана. Тако је свака опасност од поплава минула. (Дан).

ИДУЋИ БРОЈ „ДАНА“ због тарифског празника Мале Госпојине изићи ће у редовно време у четвртак после подне са датумом од 23 септембра.

КРОЗ БАЧКУ

Успешна делатност „Културбунда“ у Новом Врбасу

„Културбунд“ у Новом Врбасу је јака културна организација. У главној улици има свој дом — „Културхајм“. Ту је велика читаоница, библиотека и музеј. У музеју чувају се брижљиво документи из историје Немаца у Бачкој. У дому су сконцентрисане све немачке привредне организације: ту је Задруга за штедњу, Житарска задруга, Живинарска и јајарска задруга, Сточарска задруга и друге.

У овом дому расправљају се сва питања која задиру у живот Немаца. Круг људи окупљених у овом дому дао је идеју да се прослави 150-годишњица досељавања Немаца у ове крајеве, а која је прослава, као што је познато, била организована 1935 године, када је благостање Немаца било достигло врхунац.

„Културхајм“ врши још једну значајну улогу. Сви Немци из иностранства који долазе у посету Немцима из Југославије у првом реду чине посету „Културхајму“ у Новом Врбасу. Запажено је да „Културхајм“ врло често посећују књижевници, уметници, професори, научници и други одлични гости из Немачке.

*

Идући према Старом Врбасу, с леве стране, налази се дивна поштанска зграда на спрат, која је власништво Немца Филипа Шмита. Зидана је уочи рата. Све до скора држава је за њу плаћала 4000 динара месечно кирије. Сада плаћа 3750. И то је врло много. Такав начин економисања није користан. Пре три године општина је дала држави за зидање поште плац на најлепшем месту, али како зидање није остварено ни за годину дана, плац је општини повраћен. Зграда за пошту коју би овде подигла држава била би исплаћена у року од 10 година.

У пошти има зими убележено 600 радиопретплатника. Овај број износи лети свега 480. Од ових 600 претплатника готово сви су Немци, јер је свега око 50 Срба, 3 Русина и незнатан број Мађара.

*

Ближе ка Старом Врбасу, с леве стране пута, налази се римокатоличка црква, која је подигнута 1884. Католици у Новом Врбасу су већином Мађари, док Немаца католика има врло мало.

Нешто даље је методистичка црква. У Врбасу је покрет за ову веру настао 1909, али је црква подигнута тек 1923. Црква има торањ са крстом на врху, али нема звона, јер 224 верника, колико их свега има у Новом Врбасу, није било у могућности да звона набави. Поред Новог Врбаса, методиста има у Новом Врбасу, Секићу, Кулпри, Добром Пољу, Пашићеву, Црвенки, Србобрану, Н. Сивцу и неким другим местима. Поред католика и евангелици не трпе методисте. У цркви певају у четири гласа. Уместо олтара имају само предикаоницу. Недељом је богослужење пре подне, од 9.30 часова, и увече од 20. Богослужење се састоји из заједничког појања, придике и молитве. Свештеник нема нарочиту одору; у цркви се појављује само у „героку“. Први свештеник у Новом Врбасу био је др. Фридрих Мале који је данас бискуп у Берлину.

*

Општина сада калдрмише улицу између општинске куће и гимназије. Трошкови износе око 300.000 динара. Између општинске куће и гимназије налази се модерна ватрогасна зграда на спрат, која је подигнута 1937. У дому су, поред справа, смештене канцеларије, читаоница и дворана за седнице. Друштво има 40 добровољних ватрогасаца. Командант је Мартин Крамер. Општина даје ватрогасној чети годишњу субвенцију од 35.000 динара.

Основна школа има 20 учитеља, 7 Срба и 13 Немаца. Управитељ је г. Жарко Стефановић, добровољац, иначе начелник соколског друштва.

И из националних разлога било би потребно спајање оба Врбаса у једну општину. Иначе су обе општине толико спојене, да странац не би умео да означи где граниче. Спајање је требало да се обави још 1930, али, због личних размирица, у Старом Врбасу је дошло до расцепа, а у Новом Врбасу општинско веће једногласно одбацило.

ТОША ИСКРУЉЕВ

Конкурси за општинскечиновнике у Дунавској бановини

Гради се електрични далеко-вод Санад — Чока — Потиски Св. Никола

Општина Шарлевил (Срез јашатомићки) расписала је конкурс за попуњавање места општинског бележника. Принадлежности износе 800 динара месечно и месечни додатак 200 динара. Молбе треба поднети до 9 октобра.

Општинска управа Бачко Градиште путем конкурса попуњује место општинског деловође са месечном платом од 1.700 динара. Молбе треба подносити до 30 септембра.

Град Вршац попуњава место газдинског и грађевинског саветника. Компетенти треба да располажу прописаном квалификацијом. Молбе треба поднети до 20 октобра. Попуниће се и место градског канцелисте. Молбе треба поднети такође до 20 октобра о. г.

Општина Падеј расписала је конкурс за електрификацију села. Понуде треба поднети до 25 септембра.

Општина Јамени (Шидски срез) расписује конкурс за попуњавање места општинске бабице. Плата бабице предвиђена је у своти 350 динара месечно. Сем тога прима накнаду. Понуде треба поднети до 8 октобра о. г.

Електричну д. д. из Новог Кнежевца обратило се Банској управи да му изда одобрење за изградњу електричног далековода од 6000/3000 волти Санад—Чока—Потиски Св. Никола, као наставак постојећег вода Нови Кнежевац—Санад и електричне разводне мреже у Потиском Св. Николи.

Према плану Електричног д. д. нови далековод би се доградио одмах код улаза постојећег далековода у Санаду, близу железничке станице.

Банска управа је одредила комисиску расправу, која ће се одржати на лицу места 26 о. м. Интересенти могу до дана расправе у одељењу за трговину и индустрију Банске управе или у Среском начелству у Новом Кнежевцу разгледати планове и поднети и своје писмене приговоре среском начелству или усмено на самој расправи.

—о—

Данашњи програми у биоскопима

URANIA

5-7-9 час.

Завичај

У гл. ул. славна и омиљена Зара Леандер у осталим улогама: Хајнрих Георг, Лео Слезак, Паул Хербигер и Георг Александер.

РЕКС

5-7-9.15 час.

За славу и љубав

Кларк Гебл и Мирна Лој

APOLLO

5-7-9 час

Премијера веселе комедије

Монден

Бети Девис, Оливиа де Хавиланд, Леслије Ховард

ODEON

5-7-9 час

Премијера великог ков-бој филма

Закон прерије

Кен Мајнард

Богати нузпрограм

За сада би требало приступити градњи пристаништа од железничког моста до ушћа канала

При општини ће се образова посебан отсек за пристанишна питања

Као што смо јавили јуче је, одржана у просторијама Трговинско-индустриске и занатске коморе у Новом Саду, а под претседништвом г. Станка Лазића, потпретседника Коморе, конференција по питању градње пристаништа у Новом Саду.

Конференцији су присуствовали у име Управе поморства и речног саобраћаја Министарства саобраћаја гг. инж. Александар Петровић, управник, инж. Милутин Глигоријевић, начелник, Ђура, виши саветник и Трипо Симовић, капетан пристаништа; у име Трговинско-индустриске и занатске коморе: гг. Станко Лазић, Јулије Крајачевић, Гаја Грачанин и др. Славко Станић, у име Општине града Новог Сада г. др. Бранко Магарашевић, заменик претседника Општине, г. инж. Стеван Гадивојевић, инж. Лазар Дунђерски, инж. Оскар Паквор, инж. Лазар Поповицки, инж. Дејан Богдановић, инж. Милутин Татић, инж. Косић, инспектор Државних железница, г. Јосиф Крајачевић, шеф агенције.

После завршене дискусије донети су једногласно оследећи закључци:

1) Конференција сматра да је неопходно потребно да се што пре приђе градњи пристаништа у Новом Саду и да се због хитности ове потребе и имајући у виду ограничена расположива финансиска средства засада приђе градњи пристаништа од железничког моста Дунавом низводно до ушћа канала, резервишући каналско ушће и обалу преко канала за даље проширење пристаништа које би требало етапно спроводити;

2) цео горепоменути простор треба резервисати за потребе пристаништа и о сваком евентуалном раду на том простору треба претходно известити Управу поморства и речног саобраћаја;

3) умољава се Управа поморства и речног саобраћаја да одмах предузме потребне кораке ради образовања и састанка комисије заинтересованих државних надлештава које треба да коначно утврди све детаље ради подизања пристаништа на предложеном простору;

4) умољава се Градско поглаварство да у свом делокругу донесе сместа, а чим комисија заврши рад, потребне одлуке ради градње пристаништа на поменутом простору, да подеси према томе регулациони план и исходи коначне одлуке надзорних власти;

5) умољава се г. Министар финансија да одмах да своју сагласност и омогући прописивање Уредбе о уређењу и грађењу пристаништа на рекама и каналима;

6) Умољава се Градско поглаварство да оснује посебни фонд са Правилником о вођењу тога фонда у који треба да се уносе сви приходи који се добивају од обаларине и казукарине, с тим да средства фонда служе за градњу и одржавање пристаништа у Новом Саду;

7) умољава се Градско поглаварство да издејствује код г. Министра финансија да се сви износи од калдрмарина који се убиру на пограничним дунавским царинарницама за робу намењену за Нови Сад, уносе у посебни калдрмински фонд Града Новог Сада;

8) умољава се г. Министар финансија да из општег калдрминског фонда стави на расположење потребне суме за градњу пристаништа у Новом Саду;

9) умољава се Градско веће да образује у оквиру Градског поглаварства посебан отсек за пристанишна питања.

Разне набавке материјала за потребе војске и државних установа

Дирекција државних железница у Суботици позива заинтересоване фирме да јој најдаље до 5 октобра поднесу понуде за испоруку 562 куб. мет. ломљеног камена према техничким условима.

Централна дирекција држ. рударских предузећа у Сарајеву одржаће на дан 4 октобра другу оферталну лицицију за набавку јамског дрвета за Државни рудник у Врднику.

У Штабу Ваздухопловства војске — Материјално одељење — у Земуну одржаће се следеће лицитације и то:

На дан 8 октобра друга јавна оферт. лицитација за набавку челичног лима и ецви.

На дан 10 октобра друга јавна оферт. лицитација за набавку стега за гумена црева.

На дан 11 октобра друга јавна оферт. лицитација за набавку дрвене грађе.

На дан 12 октобра друга јавна оферт. лицитација за набавку авионских гума према условима.

На дан 14 октобра друга јавна оферт. лицитацију за набавку уређаја и инструмената за летење без спољне видљивости.

На дан 18 октобра прва јавна оферт. лицитација за набавку потрошног радио и електро материјала.

На дан 19 октобра прва јавна оферт. лицитација за набавку моторних возила према списку.

Команда Поморског арсенала у Тивту одржаће на дан 11 октобра прву оферталну лицитацију за набавку разних решетака за огњиште парних котлова, према условима.

Банатски пољопривредни радници вратили су се пре времена са радова у Немачкој

Вршац, 20 септембра. — Многи пољопривредни радници враћају се са рада из Немачке. Некојима је истекло време запослења, а понеки се враћају кућама пошто не могу да издрже услове запослења. У Сеченово, Велику Греду, Хајдучицу, Шуп љају и остала немачка насеља у Банату пристижу радници који су били запослени у Немачкој. Они описују тешке прилике под којима су живели. Оскудица у животним намирницама и недовољна награда нагнали су их да се врате у отаџбину. Овдашњи листови бележе њихове описе, наводећи веродостојне појединости о врсти и каквоћи исхране која им је давана у Немачкој. Из тих појединости види се да је исхрана немачког пољопривредног радника код појединих послодаваца много слабија од исхране коју у Југославији има просечан пољопривредни радник. Радници су убрзо по одласку живо зажелели да се врате у Југославију, где им је, по сопственом признању, обезбеђена довољна исхрана и живот у изобиљу.

Управа полиције у Загребу расписује следеће лицитације и то:

На дан 26 октобра јавна усмена лицитација за набавку 140 ком. нових свечаних блуза за Збор полициске страже према условима.

На дан 27 октобра за набавку 900 ком. нових свечаних капа.

На дан 28 октобра за набавку 600 ком. нових плетеница за свечано одело.

Забио маказе у стомак своме ривалу у љубави

Петровград, 19 септембра. — У Горњој Мужљи дошло је до крвавог обрачунавања између двојице сеоских ривала.

Михајло Сивери, берберин већ одавно је мрзео земљорадника Стевана Мезејиа, иначе старијег од себе, који му је увек преотимао сваку девојку којој би он почео да удвара. Пре неколико дана опет је Мезеји преотео Сиверију једну девојку, у коју се овај био заљубио. Зато је овај решио да му се освети. Позвао га је из стана, рекавши да има нешто да му саопшти. Чим је Мезеји изашао, Сивери га је напао маказама и забо му их два пута у стомак, али га је само лакше повредио.

Мезеји је против Сиверија поднео кривичну пријаву петровградској полицији, која је повела поступак.

—o—

СЕНЋАНСКОГ МЛАДИЋА НАПАЛИ НОЖЕВИМА ЊЕГОВИ НЕПРИЈАТЕЉИ

Сента, 20 септембра. — Јован Повазај, 27-огодишњи ратарски момак ишао је касно увече кући. У једној мрачној улици напали су га три младића, међу којима је једног препознао. То је његов стари непријатељ, који му је претио да ћу му се осветити. Нападачи су Повазаја изболи ножевима на више места и он је са тешким повредама пренет у сенћанску болницу. Тешко рањени момак је дао полицији тачан опис лица својих нападача, тако да постоји вероватноћа, да ће они уско ро бити ухваћени. **(Дан).**

КОНКУРС

за пријем 10 грађевинских инжењера код војске

Примиће се 10 грађевинских инжењера за попуну празних места по дивизиским областима и то: пет у својству чиновничког приправника и пет у својству контрактуалног чиновника.

Лица која желе конкурисати треба да својеручно написане и таксиране молбе са 10 динара поднесу до 10 октобра 1938 године, лично или преко поште Начелнику Инжињерско-техничког одељења министарства војске и морнарице, у којима да наведу, у ком својству желе да се поставе, као и да приложе молби следећа прописно таксирана документа, која се тражe по § 2 и 3 Закона о чиновницима, и то: сведочанство о држављанству, извод из књиге рођених, лекарско уверење, уверење о добром владању ,уверење да потпуно зна службени језик, диплому Техничког факултета, уверење о стечају, уверење од надлежног војног округа о регулисаној војној обавези, уверење о старатељству, уверење о судским казнама и уверење да није служба престала са разлога предвиђеног у тач. 1, 2, 7 или 9 или 10 § 104 Закона о чиновницима, а ако није био до сада државни службеник онда само уверење о томе.

Изабрани кандидати биће позвани преко надлежне власти, ради ступања на дужност у року од 15 дана по саопштењу решења о постављању.

И. Л. Бр. 17980. Из канцеларије Инжињерско-техничког одељења Министарства војске и морнарице 8 септембра 1938 године у Београду. — Из канцеларије Инжињерског удружења секције Нови Сад. Краљице Марије Булевар бр. 9. Тел. бр. 27-51.

Tri nove PHILIPS zvezde na nebu radiofonije!

Udešavanje pomoću radio klavira

Iznenađujuće poboljšanje prijema na kratkim talasima

Novi prvoklasni superi uz niske cene

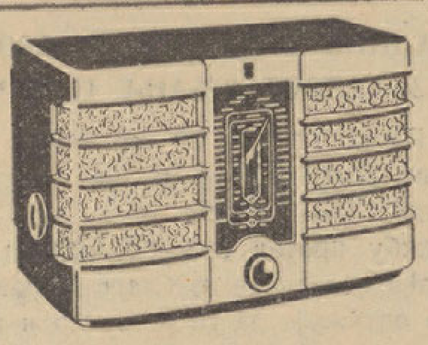

Tipa 215 A 3+1 Minivat cev

Mali super sa velikim glasom. Mali prijemnik niska cena i vanredna reprodukcija zvuka; jeftini narodni super sa svima odlikama skupog aparata.

Tipa 470 A 3+1 Minivat cev

Super sa sunčanom skalom. Otmen i solidan prijemnik, koji se odlikuje svojim elegantnim oblikom i odličnim dejstvom . . Ukras za svaki dom.

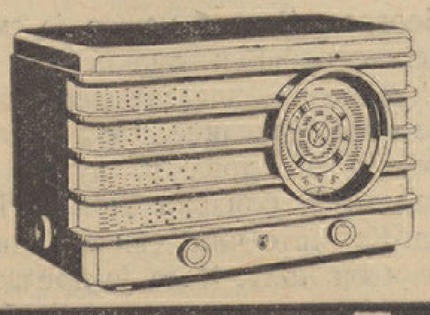

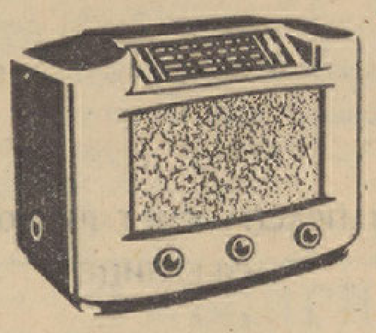

Tipa 650 A 4+2 Minivat cevi

Kratkotalasno čudo. „Prvi put u životu čujem zaista dobru kratkotalasnu muziku" kazaće svako ko čuje prvi put Philips 650. Ovaj aparat zasenjuje sve dosadanje na polju radiofonije kratkih talasa.

Tipa 660 A 4+1 Minivat cevi

Pritisak prsta dovoljno je. Izbor 8 najomiljenih stanica klavijaturom. Novi sistem Philips radio klavira jedinstven je u preciznosti jednostavnog rukovanja. Vrlo osetljivi super sa vanrednim prijemom kratkih talasa.

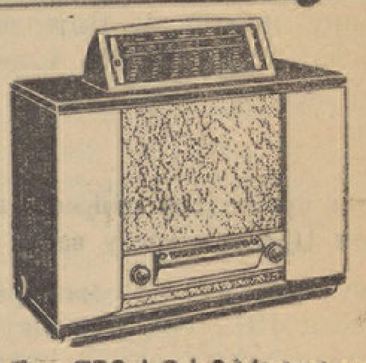

Tipa 753 A 6+2 Minivat cevi

Čudo preciznosti. Prijemnik sa potpuno novim sistemom udešavanja stanica putem radio klavira motornog pogona. Philips 753 je prijemnik najvećeg komfora, vanredne reprodukcije zvuka i nenadmašnog prijema kratkih talasa.

Tipa 850 A 6+2 Minivat cevi

Tonsko čudo. Prijemnik sa najnovijim tekovinama radiotehnike: 12 klavijatura, kontrast, ekspanzija, koncertni zvučnik, 18 vatna krajnja pentoda . . Prijemnik u kojem su najnovija istraživanja našla primenu da se ostvari tonsko čudo i nadmaši sve dosadanje izume.

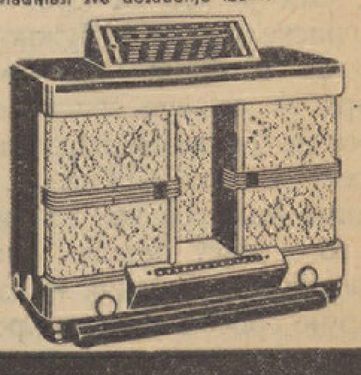

philips Radio

РАДОЈИЦА ТЕОФАНОВИЋ

Kr. Petra 15 N. SAD tel. 30-63

УСПОМЕНЕ СТАРОГ НОВОСАЂАНИНА

Како су Новосађани дочекали Балкански рат

Силно, спонтано одушевљење новосадских Срба, које се никако није могло угушити

Већ после анексије Босне и Херцеговине примећено је у Новом Саду и свима крајевима данашње Југославије, осетно јачање национализма, који је почео тада да узима размере истинског националног револуционаризма. Истина, војвођански Срби ни дотле нису били равнодушни према заједничкој српској ствари и свагда су се афирмирали као ватрени националисти, пркосећи свима опасностима, које су им претиле од стране тадашњих строгих властодржаца. Али анексија српских покрајина изазвала је разумљиви и оправдани револт свију војвођанских Срба. Тај револт се најјаче изражавао у Новом Саду, где су већ тада излазила три велика српска дневника.

Наши национални журналисти пре рата били су доиста куражни људи. Они су кроз уводнике и велике чланке, с упадљивим насловима, искрено кресали бечком и пештанском режиму истину у очи, излажући се опасности да оду за дуже времена у бајбокану. Али ни остали новосадски Срби нису крили своја осећања пред својим осталим несловенским суграђанима. У каванама а и у приватним кућама, угледни српски интелектуалци и привредници нису крили своје убеђење, да за насилну анексију Босне и Херцеговине, мора доћи ускоро до одмазде.

Балкански рат је довео новосадске Србе до екстазе у погледу експанзивног национализма. Нада, да ће се мајка Србија повећати, да ће се осветити Косово и ослободити потлачена браћа у Јужној Србији, испуњавала је грађане Српске Атине чврстом вером, да ће, после Јужне Србије, доћи ред и на Босну и Херцеговину и српску Војводину, које српска браћа преко Саве, у слободној земљи нису никада заборављала.

Угледни новосадски грађанин шаље српском Црвеном крсту вагон робе

Срби су сасвим јасно манифестовали у јесен 1912 своју велику радост и задовољство, кад су стизале прве вести о ослобођењу Македоније. Заузеће Скопља је изазвало праву екстазу одушевљења и о томе се јавно по кавана̂ма, трговинама и улицама говорило. Срби у Новом Саду гордо су подигли главе.

Угледни наш суграђанин, индустријалац г. Брил, који је већ пре рата имао своју велику фабрику у Новом Саду, а био у евиденцији полиције вођен као српски држављанин, послао, је, чим је чуо за прве борбе храбре српске војске у Јужној Србији, читав вагон разних поклона и прибора за рањене српске осветнике Косова. Тадашњи властодршци су тај гест великог Србина г. Брила примили намргођено, али ништа против тога нису могли учинити. Он је као српски поданик имао права да дарује српски Црвени крст.

Охрабрени примером г. Брила, похитали су и други имућни новосадски Срби да помогну рањеницима, који су се борили зи ослобођење колевке Српства. Полиција је покушала да омете ову акцију, али се на интервенцију угледних војвођанских Срба у Пешти и Бечу, ипак допустило, да се извесни поклони пошаљу Црвеном крсту у Србију.

Одушевљење и радост, којима су Новосађани пропратили велике победе српског оружја у Јужној Србији, није недељама престајало. Новосадски Срби су постали највећи оптимисти и почели да сањају и о ослобођењу Војводине. У томе их је бодрила храбра, неустрашима и до крајности одлучна српска штампа у Новом Саду.

Стари Салајчанин прориче скоро ослобођење Војводине

У Салајци, Подбари и осталим крајевима нашег града, где живе само Срби, било је коментара и полемике о Балканском рату и победама српске војске доста. Салајчани се нису нимало устручавали, да јавно и гласно одаду признање Краљу Петру и српској војсци. Један стари Салајчанин седео је једног вечера у кавани „Код три круне" (коју су за шалу увек спремне Лале назвале „Форинт и по") и гласно почео да прича присутним млађим ратарима, уз чашу вина и свирку тамбураша:

— Ја вам, децо, кажем, Сервијанци су вешти људи... Кад су они били у стању да испалиду своје гевере и топове на Турке и победиду, мо̂ћи ћеду ја цигурно верујем да окренеду те гевере и на северну страну, па да исквитираду рачун и сас овим Швабама и осталом иноверијом... Кажем вам, децо моја, не диваним лудо, кроз најдаље две године дана наш Нови Сад ће да постане српска слободна варош...

У кавани није било шпијуна, нико чичу није денунцирао полицији А млађи који су га тога вечера са дивљењем и неким дубоким пијететом слушали, уверили су се да је ослобођење Војводине и Новог Сада заиста остварено, ако не баш кроз две године, а оно после шест година, како је то приближно тачно прорекао седокоси старац из Салајке...

В. Сп.

СЕКИЋСКА ХРОНИКА

Удова Лудвига Бауера, стара, стара 88 година, обесила се у своме стану. Кад су је укућани приметили, била је већ мртва. Узрок самоубиства није познат. — Општинско поглаварство интервенисало је код надлежних да се 28 септембра одржи у Секићу уобичајени велики јесењи вашар, пошто у селу и целој околини већ одавно није примећено ниједно обољење од слинавке и шапа. Вероватно је да ће надлежни ту дозволу дати. — У Секићу и околини почела је берба кукуруза. Принос је задовољавајући. Трговци плаћају за нови кукуруз у клипу 70—80 динара за сто килограма дакле двоструко од прошлогодишње цене кукуруза.

—o—

НАПРАСНА СМРТ РУСКОГ ИЗБЕГЛИЦЕ

Јуче је на улици напрасно умро руски избеглица Андрија Короцински. Лекар је констатовао да је смрт наступила услед тровања од алкохола.

РУМСКА ХРОНИКА

Сва румска добротворна друштва и школски певачки хорови приредиће у току ове недеље забаву и игранку у корист Црвеног крста. а биће приређена два или три концерта. — Немачко гимнастичко друштво је у недељу приредило успелу гимнастичку утакмицу и забаву са програмом и игранком. — Румски католици прославили су на свечан начин 125-годишњицу од оснивања римокатоличке цркве у Руми. Прослави су присуствовали, поред многих Румљана, и католици из разних села Румског среза.

—o—

РАДНИК ОПТУЖУЈЕ ПОСЛОДАВЦА ЗА ЗЛОСТАВЉАЊЕ И МУЧЕЊЕ

Бачка Топола, 20 септембра. — Радник Јован Петер поднео је Среском суду, преко адвоката г. др. Милера, тужбу против свог послодавца, Фрање Нађа поседника из Старе Моравице, ко га оптужује да га је мучио и испребијао на мртво име. Уз тужбу је приложено лекарско уверење, о повредама које је услед батинања задобио радник Петер. Према лекарском мишљењу, за лечење тих повреда потребно ће бити дуже времена. **(Дан).**

„РАМПА СМРТИ" КОЈ ИЊИЈЕ ГУТА НОВЕ ЖРТВЕ ..

На месту где је изгинула једна цела породица воз прегазио земљорадника из Крчедина

Инђија, 20 септембра. — Недалеко од железничке станице Инђија-Село код стражаре бр. 31, прелази колски пут према Голубинцима преко железничке пруге. На том прелазу, који је већ годинама фатални не постоји рампа нити какав знак као опомена за опасност. Још је у живом сећању трагедија породица Рили, јер су баш на том месту изгубили своје животе деда, син и унук. Велик списак жртава би био када би се вратили нешто мало у прошлост. Људи су губили животе редовно онда када су полазили на посао или се уморни враћали кућама.

Ноћас је забележена најновија жртва. Под точковима брзог воза Београд—Загреб нашао је смрт тридесетогодишњи земљорадник Радивој Огризовић, син угледног домаћина из села Крчедина. Несрећни младић пошао по дрва у шуму, која се налази у близини Доњег Товарника. Као што чине сви сељаци, пошао је и он ноћу. Када је прелазио преко самих шина, налетео је брзи воз, здробио кола а унакажено тело младог сељака вукао неколико десетина метара. Коњи су неким чудом остали неповређени. Усплахиране коње зауставили су око села Голубинаца. На место несреће изишла је једна комисија. Власти су повеле истрагу да се утврди до кога је кривица.

В. С.

ЛИСТАК „ДАНА"

Михаил Зошченко

Камелеон

Анатолија Ивановича Пуханова звали су пријатељи и познаници „камелеоном." Не због тога, што је био у стању да свакога часа мења боју лица, већ због тога, што је имао велико и широкогрудо срце и заљубљивао се, као неки гимназијалац, на сваком кораку у девојке, удате жене, распуштене и удовици. Није апсолутно бирао.

То је нашег Анатолија Ивановича Пуханова коштало много живаца, па и шамара и пребијених ногу... А и полициске казне је каткад плаћао. Оде он, например, на реку да пеца, а тамо се, гле чуда, дивна млада жена купа сасвим нага и очигледно кокетује. Пуханов баци удицу нервозним покретом у реку и одмах упеца рибу. То је био добар знак. После рибе уловио је и другу — лепу жену из реке...

То је била најдивнија риба, коју је Пуханов у своме мукотрпном животу успео да улови. Личила је на најлепшу нимфу и страсно, са пуно топлине одговарала на његове пољупце.

Али одједном, шта се десило? У најлепшим тренуцима љубавне сласти, из грма са обале искочио је Сатир и почео страховито, немилосрдно да бије јадног и изненађеног Пуханова. Тај Сатир је много личио на обичног љубоморног мужа.

— У митологију се мешаш, клипане матори? викао је Сатир бесно, уз саркастичан осмех. Нимфе би хтео да љубиш, а?

И Сатир је бездушно ритнуо Пуханова у воду...

Други пут, опет, отишао је он у цркву на вечерње, да се као побожни Хришћанин помоли Господу. Јер, треба да знате, Анатолије Иванович Пуханов био је веома кротак и богобојажљив човек. Каквог у данашњој Русији скоро и нема више. Али ђаво никада не спава, црквењак је отишао на торањ да звони, а дивна црквењакова жена, млада и једра као јабука, враголастим погледом је позивала Пуханова у кујну...

— Не могу да верујем, лепа голубице, да пристајеш да те мало измилујем и изљубим? одушевљеним, задиханим гласом је говорио непоправљиви Дон Жуан. Марусја, буди моја!

— Пристајем, дивни човече! Одавно сам већ желела да будем у твом снажном загрљају. Док мој муж звони, немамо се чега плашити.

Забринуто је Пуханов упитао ватрену жену:

— А да ли дуго звони твој муж?

— Дуго, не брини!

Но ђаво не спава, наишао је поп, сав црвен од љубоморе у лицу. И опалио је Пуханова епатрахиљом посред главе. Нека стара, предратна роба, тврда и чврста. Тешко погађа човека...

— Зар ти парохију да каљаш, бестидниче донжуански?! У парохији сам ја први...

Дешавало се да је Пуханов и у трамвају и у аутобусу изјављивао љубав лепим непознатим женама. Кондуктер би га у таквим случајевима једноставно избацивао као кофер из кола, али Пуханов је првој дами, која му је пришла да га подигне са калдрме, почео одмах ватрено да се удвара. Непоправљив је тај наш Анатолије Иванович Пуханов... И није никакво чудо што су га људи назвали камелеоном. Дете нашге доба...

СПОРТ

КОМЕНТАРИ...

Да смо имали више среће могли смо на Балканским играма освојити прво место

Девете Балканске игре које су ове године одржане у Београду донеле су у сваком погледу неочекиване догађаје. Пре свега, југословенски лакоатлетичари однели су победе у дисциплинама у којима се то најмање очекивало, а пропустили су да победе у оним дисциплинама у којима је очекивана њихова сигурна победа. Лакоатлетичари Југославије најбоље су прошли првога дана такмичења, када су однели сва прва места, изузев борбе на 10.000 метара. Другог дана такмичења борили су се наши изабраници свим силама да повећају разлику у бодовима како би осигурали нашу дефинитивну победу, али им то није успело због тога што су наишли на врло расположене Грке, који су тога дана наступали у својим бољим дисциплинама. И најзад, трећег дана такмичења Грчка је забележила триумф. У последњим борбама жилави атлетичари са југа дају у својим најбољим дисциплинама сјајан финиш и односе једну тешку али врло лепу победу.

Дакле, и овога пута смо само други. За утеху нам може послужити чињеница да смо са мало више среће могли врло лако освојити прво место. Ове борбе донеле су нам и једно искуство више, да се убудуће мора добро пазити како ће се саставити и спремити наша државна лакоатлетска репрезентација.

*

Нови Сад је у недељу имао и један важан футбалски догађај. Дерби утакмица између Војводине и Нака завршена је нерешеним резултатом. Са задовољством треба забележити да су оба тима пружила врло фер игру и да је овај традиционални првенствени сусрет старих ривала донео заиста врло лепу и у сваком погледу првокласну игру. Одавно нисмо видели да Војводина и Нак овако лепо играју. И управо зато играчима једног и другог тима треба одати пуно признање.

*

Тениске утакмице за првенство Дунавске бановине у Новом Саду изазвале су и ове године велико интересовање новосадске публике. Одлични Митић успео је да ове године постане првак Дунавске бановине и да освоји врло леп пехар бившег бана г. Милана Николића. Иначе најлепша борба је била између наших Девис куп играча, Митића и Љубише Радовановића, који су у финалу показали одличан тенис.

Овогодишње такмичење за првенство Дунавске бановине доказало је да су Новосађани одлични организатори и да је Нови Сад способан да приреди и много веће тениске приредбе.

*

Утакмице за државно првенство донеле су једно крупно изненађење. То је неочекивани успех сарајевске Славије у Сплиту, где је од тамошњег Хајдука успела да извуче нерешен резултат. Славија може бити поносна са овим 2:2, које најбоље доказује колико ће Сарајлије бити опасне у овој сезони. Друго изненађење, али знатно мањег обима, начинило је београдско Јединство, које је усред Вараждина одузело Славији оба бода. Можда ће ова победа Јединства бити пресудна за останак престоничких зелених у Националној лиги. Југославија је са новим тимом победила лако и убедљиво Спарту у Земуну са 3:0 и попела се на прво место на првенственој табели.

У Сплиту

Хајдук—Славија 2:2

Јуче су одигране и три утакмице за првенство Националне лиге. У Сплиту су Хајдук и сарајевска Славија играли нерешено 2:2 (1), у Земуну је Југославија победила Спарту са 3:0, а у Вараждину је београдско Јединство победило тамошњу Славију са 3:1.

У Сремским Карловцима

Сремски Карловци, 20 септембра. — Овде је одиграна пријатељска утакмица између резерве новосадске Војводине, појачане са пет играча из вундертима и домаћег Стражилова која се завршила нерешено 2:2. Утакмици је присуствовао и г. Стеван Ћирић, претседник Народне скупштине и почасни претседник „Стражилова“.

Новосађани су дали одличну игру у којој су се нарочито истакли центархалф и лево крило. Домаћи су наступили без свога најбољег играча Белића (Пеце), али су ипак кроз целу игру били равноправан противник гостима. У домаћем тиму одлично су играли: Бошњаковић, Врбашки и Кристић.

Публике рекордан број.

МАЛИ ОГЛАСИ

КРОМПИР, ЛУКАЦ,
пасуљ и јабуке првокласног квалитета уз најповољнију цену може се добити код Николе Ружића, Темеринска 32 у дворишту. Телефон 30—11. (2674)

„ФЛОРОДОР“
модерно сретство за неговање лица. Уклања боре, лишајеве, освежава лице: Главно стовариште **„Вегетабилиа“, Нови Сад.** Може се добити у свима стручним радњама. (2617)

ТРАЖИМ МЕСТО
за шегрта у мануфактурној или галантериској радњи. Адреса у администрацији. (2708)

ОКАСИОН ПЛАЦ
код саме нове Банске палате, 13 м са улице и 26 м дубок. Хитна продаја због одласка из Новог Сада. Ко жели да искористи ову прилику нека се пожури овакој куповини. Цена 90.000 дин. **БИРО продаја и куповина некретнина, Нови Сад, Илије Огњановића 18.** Позади „Танурџића“. (2726)

У НЕДЕЉУ, У ВАРШАВИ

Југославија-Пољска

У недељу ће се у Варшави одиграти међународна утакмица између репрезентација Југославије и Пољске. Наши изабраници наступиће у саставу: Глазер, Хигл, Матошић, Лехнер, Јазбиншек, Кокотовић, Шипош, Лешник, Велфл, Антолковић, Велкер.

После две утакмице одигране у другој гарнитури, у недељу ће Новосађанин Велкер дебитовати у првој гарнитури државног тима. Само ако га Антолковић и срећа добро послуже Велкер може у недељу да се дефинитивно афирмира као стално лево крило наше државне репрезентације.

Другоразредно првенство у Новом Саду

Текстил—Нфк 3:1 (0:1)

Јуче су у Новом Саду одигране четири другоразредне првенствене утакмице. Текстил је победио Нфк-а са 3:1 (0:1). Трговачки и Славија играли су нерешено 2:2 (1:1), Рапид је победио Ливничара са 3:1 (2:1), а Карађорђе и Жск такође су играли нерешено 2:2 (1:0).

Утакмице за првенство подмладака завршене су са овим резултатима: Трговачки — Макаби 2:0, Нфк — Раднички 2:0, Текстил — Славија 2:2, Нак — Војводина 4:0.

„Мачва“ на челу првенства Ннп-а

После недељних утакмица за прворазредно првенство Ннп-а, табела има овај изглед:

1. Мачва	2	2	0	0	4:2	4
2. НАК	2	1	1	0	4:1	3
3. Слога	1	1	0	0	2:0	2
4. Железничар	2	1	0	1	8:5	2
5. Грађански	2	1	0	1	4:6	2
6. Војводина	2	0	1	1	1:2	1
7. Истра	1	0	0	1	0:3	0
8. Раднички	2	0	0	2	0:4	0

Као што се види, после другог кола прошлогодишњи првак Ннп-а Војводина налази се тек на шестом месту!

КО ИГРА У НЕДЕЉУ?

Нак—Раднички

У недељу ће се одиграти четврто коло утакмица за прворазредно првенство Ннп-а. У Новом Саду ће наступити Истра—Војводина и Нак—Раднички. У Бачкој Паланци Слога — Железничар, док ће у Шапцу играти Мачва против Грађанског из Сремске Митровице.

Од новосадских другоразредних клубова у недељу играју Јуда Макаби — Карађорђе, Рапид — Текстил на игралишту Нака и Ливничар — НФК и Ж. С. К. — Трговачки на игралишту Трговачког.

Судија г. Гал о утакмици Војводина—Нак

После утакмице између Војводине и Нака, судија г. Стеван Гал дао нам је о игри и играчима ову изјаву:

— Војводина је била технички боља и надмоћнија тако да је свакако заслужила победу најмање са два гола разлике. Што до тога није дошло Нак може захвалити несрећи која је пратила навалу Војводине. Иначе и Нак је дао врло добру партију, па је претстављао врло озбиљног противника. Код Војводине су ми се свидели Божић, Дражић и Велкер, а код Нака Шовљански који је спасао свој тим од пораза, Турзо, Хас и Тихањи.

Пораз новосадског клуба у Сремској Митровици

Грађански—Раднички 2:0 (2:0)

Сремска Митровица, 20 септембра. Грађански је заслужено победио новосадског Радничког са 2:0. Оба гола за домаће дао је Николић. У првом полувремену Грађански је био надмоћнији, док је у другој половини игра била равноправна. Код Грађанског најбољи су били Николић, Буцало, Подушка, Јовановић и бек Самарџић, а код Радничког Авраморвић, Мандић, Рајковић и Башић. Судио је г. Поповић из Новог Сада, добро.

ПОЉОПРИВРЕДНА КОМОРА ДУНАВСКЕ БАНОВИНЕ НОВИ САД

Број 789|1938

КОНКУРС

Извршни одбор Пољопривредне коморе Дунавске бановине својим решењем од 17 септембра 1938 године **расписује конкурс за ПОЉОПРИВРЕДНОГ СЕКРЕТАРА** Пољопривредне коморе Дунавске бановине у Новом Саду.

На основу чл. 46 Статута Коморе, Пољопривредни секретар мора имати пољопривредну факултетску спрему.

Принадлежности Пољопривредног секретара су следећа:

Основна плата према годинама службе, које ће признати Извршни одбор 33.000 до 48.000 динара годишње, затим коморски додатак од 50 од сто на основну плату станарина 1.200 динара ако је ожењен, а код неожењеног 700 динара.

Компетенти не могу по Правилнику бити старији од 45 година.

Молбе са свима документима аналогно Закону о државним чиновницима имају се послати Пољопривредној комори Дунавске бановине у Новом Саду, улица Министра Бошковића број 1 најкасније до 10 октобра 1938 године.

Нови Сад, 19 септембра 1938 године.

Главни секретар, **Инж. Јован Рогулић, с. р.**

Претседник, **Сава Вујић, с. р.**

НОВОСАДСКИ ЖИВОТ

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен од 11—12 часова.

•

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ
Од 17 до 23 септембра

Апотека Гросингер Мр. Јована, Краља Петра ул. бр. 30. Телефон 27-40.

Апотека Михелс Мр. Јулија, Краља Петра II 70. Телефон 29-51.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

•

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА
„Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Трифковићев трг 3/I. Телефон 20-20 и 32-42 — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Андраш, син Андраша Балажа, радника и Маришке Зајак, Стеван, син Стевана Коларовића, књиговесца и Јелисавете Нонемахер, Имре Стеван, син Петра Хортија, посластичара и Јулијане Гордан, Жарко, син Лазара Башића, зидар. помоћника и Олге Аћански, Ирма Јелисавета, кћи Андрије Фридриха, столар. помоћника и Катице Валентин, Јелена Гертруд, кћи Карла Ханиша, молера и Марије Бурач.

Венчани су: Стојадин Милиојевић и Емилија Кун.

Умрли су: Андрија Корошиски, радник, стар 55 год., Лабат, новорођено мушко дете, старо 2 сата, Андрија Лукач, дете, старо 2 год., Стеван Панић, дете, старо 12 месеци, Стеван Шмит, служитељ, стар 66 год., Јохан Кајзер, ратар, стар 56 год., Јелица Савин, р. Станијев, надничарка, стара 31 год., Иван Летић, ратар, стар 57 год.

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 20 септембра 1938

У берзанском промету закључено је данас:

ПШЕНИЦА: Окол. Н. Сад, Сомбор и ср. бачка 78-79 2 од сто 153—155, г. бачка 78-80 2 од сто к. д. 155—157, сремска 79-80 2 од сто к. д. 153—155, славонска 79-80 2 од сто к. д. 155—157, г. банатска 80 2 од сто к. д. 155—157.

РАЖ: бачка 72 2 од сто к. д. 144—146

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 64-65 145—150.

ЗОБ: бачка, сремска и славонска 135—140.

КУКУРУЗ: бачки и сремски к. д. 140—142, банатски к. д. 138—140

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско ново 255—265, број 2 235—245, број 5 215—225, број 6 195 205, број 7 165—175, број 7 и по 125—130, број 8 110—115, 0гг и 0г сремско и славонско ново 250—260, број 2 230—240, број 5 210 220, број 6 190—200, број 7 160—170, број 7 и по 125—130, број 8 110—115.

МЕКИЊЕ: бачке и сремске 94—100.

ПАСУЉ: бачки и сремски бели без враћа 337.50—342.50.

МАСТ: у кантама по 25 кг. бруто за нето 1375—1400.

ТЕНДЕНЦИЈА: Непромењена.

ПРОМЕТ: средњи.

Знатно појачање градског аутобуског саобраћаја

Успоставља се нова линија до Алмашког гробља

Крајем ове недеље извршиће се предаја нових градских аутобуса марке „Прага". Техничко одељење има да прими три аутобуса, а четврти неколико дана касније. У недељу је предат радионици за израду каросерија аутобус марке „Бисинг". Како смо дознали и овај велики аутобус ће бити у року од месец дана предат саобраћају.

На тај начин за обављање аутобуског промета стајаће публици на расположењу пет потпуно нових аутобуса. Како сазнајемо стари аутобуси ће бити путпуно реновирани. Обзиром на то да мотори одлично функционишу израдиће се практичне, лаке каросерије

Дознајемо да ће се од 1 октобра о. г. изменити ред вожње аутобуса. Наиме досада су аутобуси на линији између Петроварадина и Аеродрома, с једне стране, и католичке катедрале и Штранда, с друге стране, саобраћали сваких 40 минута. Према новом возном реду, од 1 идућег месеца, саобраћаће свака пола сата.

После извршене генералне оправке стари аутобуси ће се употребити за попуњавање редовног саобраћаја. Успоставиће се нова линија између католичке цркве и Алмашког гробља а сем тога управа аутобуског саобраћаја стављаће градске аутобусе на расположење по потреби, за случај групних и излетничких путовања у граду и околини.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

На дан Мале Госпојине у Градском поглаварству одржаваће се званични чачови само до 10 часова пре подне.

Уобичајене чајанке Добротворне задруге Српкиња Новосаткиња одржаваће се и ове године сваког уторника у Трговачком дому од 16—19 часова. Прва чајанка одржаће се 4 октобра.

ЋАЦИ! Ако желите да имате првокласне и модерно израђене фотографије за ЋАЧКЕ ЛЕГИТИМАЦИЈЕ уз цену 6 КОМАДА 9 ДИН. обратите се ФОТО-СТУДИУ „РОЈАЛ", Трг Ослобођења 2.

Г. Данило Сагмајстер, главни градски инжињер, данас се венчао са гцом Мациком Хербих.

ТРЕБАМО

један велики подрум за винарску струку са 3—4 нузпросторије за канцеларију и радионице. Понуде слати Р. **Протопопову, Нови Сад, Петра Зрињског 5**

Брижне мајке
своју децу уредно мажу са
Lalicin baby kremom
Из Поповићеве Краљевске дворске апотеке у Новом Саду

Предавање г. Августа Ђарматија

Г. Аугусст Ђармати, свршени филозоф, на своме пропутовању кроз Нови Сад одржаће 21 септембра у 18 часова у згради старе Соколане, Соколска ул. бр. 1 пропагандно научно предавање са темом: „Улога природе у човечјем животу".

Г. Ђармати, који на овом путовању има од стране Етнографског музеја у Загребу специјалан задатак: да испита и проучи живот и рад рибара на нашим водама Дунаву, Сави, Драви и Тиси и горњу своју студију обради и објави у Гласнику Етнографског музеја, — свратио је у Нови Сад већ по други пут.

При првом свом кратком задржавању одржао је горње своје предавање у просторијама Друштва Фрушка Гора пред ужим кругом слушалаца функционера и чланова друштва. С обзиром на саму интересантну тему и њен пропагандно-туристички карактер, г. Ђармати је био од стране својих слушалаца пажљиво саслушан и топло поздрављен.

Сада ће исто своје предавање г. Ђармати одржати за ширу публику.

Редовно купање у Новосадској минералној јодној води значи: здравље

ДЕЛИМИЧНО ОБЛАЧНО

Прогноза времена за 21 септембар: Ујутру претежно ведро са местимичном јутарњом маглом. Делимично облачно преко дана са извесним повећањем облачности на западном и северном делу. Температура ће нешто порасти.

Прва једрилица, саграђена у Новом Саду, испробана је јуче са успехом

Прва једрилица у Новом Саду, коју су из својих врло скромних материјалних средстава и својим рукама саградили шесторица младића гг. Аришко Шилић, Александар Мудрински, Кајица Нинков, Жарко Сабљар, Бора Гагић и Васа Лучић, потпуно је готова. Једрилица изгледа врло лепо, претставља савршен мајсторски рад: дужина трупа је 7, а размер у крилима 10 метара, тежина јој износи 70 килограма. Носивост једрилице је, под повољним временским околностима, до 100 килограма.

Јуче пре подне на празном простору код Канала Краља Александра с леве стране према шуми, на месту званом „Ширине", новооснована једриличарска група „Орао" испробала је своју прву једрилицу. Поред чланова групе, великог броја радозналих и стручног инжењера г. Зушћенка, проби је присуствовао и велики број средњешколске омладине.

Врло лепа „Цеглинг" једрилица, школског типа, разапета на оквиру чекала је свога првог управљача. Хоће ли се неко јавити да буде први? Ипак, није то шала. Можда на једрилици није све исправно? Шта ће бити, ако рецимо, једрилица оде до 30 метара висине, па се онда због неког квара или неисправности, заједно са својим управљачем сруши на земљу? Летач би у том случају нашао сигурну смрт. Дакле, пре првог лета се и на то мислило.

— Господо, дозволите да ја будем први, јавио се г. Александар Мудрински, одушевљени једриличар и вишегодишњи војни пилот.

— Па могао бих и ја, — додао је брзо г. Аришко Шилић, такође војни пилот.

Наговда је убрзо дошла. Први ће летети г. Мудрински. Међу присутнима је завладао тајац. Сва лица се одједном озбиљише. Све очи су упрте у одважног смеђег младића, који је са радосним осмејком на лицу пришао једрилици, сео за управљач и причврстио се кајишима.

— Пази!

Одапињач се затегао својом максималном дужином. Онда сви они који су били запослени око њега потрчаше напред и пустише једрилицу у слободан простор. Једрилица стреловито полете у ваздух, издиже се изнад свих глава и тихо, нечујно поче пловити. Тренутак је био врло узбудљив.

— Хура! Браво-о-о! Живео! — проломи се пољана од усклика одушевљених омладинаца. Једрилица лети! Успех је потпун! Радости никад краја.

На висини од око 15 метара једрилица је прешла пут од 150 метара. Дакле, у потпуности је извршила задатак који је постављен „Цеглинг" једрилицама.

После спутавања, које је извршено најправилније, пионир једриличарства у Новом Саду г. Александар Мудрински прича присутнима своје утиске са првог лета.

— У својој пилотској служби летео сам досад око хиљаду пута и никада се нисам осећао тако пријатно као данас. Наша једрилица функционише савршено и ја, заиста, немам речи да се нахвалим. Ето, видите, шта се може учинити добром вољом и истрајношћу.

После тога ређали су се летачи. Прво воља групе г. Аришко Шилић, па затим и други. Летео је и инжењер г. Зушћенко, а исто тако и пилот г. Марко Панков.

После подне број радозналих се повећао. Рачуна се да је послеподневним летовима присуствовало око 200 присутних, већином средњешколаца. При једном свом лету г. Мудрински је извео један изванредно лепо вираж. Затим је, као гост, летео и свршени једриличар Словенац г. Претњар из Љубљане, који се о једрилици изразио најповољније.

Напори и жртве шесторице ваљаних и амбициозних младића круниса ни су у сваком погледу успехом. Новосадско грађанство и званични кругови, приликом освећења и крштења једрилице, које ће бити ускоро обављено треба да једриличарској групи „Орао" укажу пуну пажњу и признање.

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Ст. Бравовачког 11. — Власник за ДАН к. д. СВЕТОЗАР ЋИВАНОВИЋ, Јована Бошковића 1.
Штампа „Дан" к. д., штампарско предузеће, Краља Александра ул. 7.